

Een kind opvangen tijdens vakanties, weekenden of op andere momenten

Deeltijdpleegzorg

Deeltijdpleegzorg

Soms kan een kind (even) niet meer thuis wonen. Omdat de ouders er niet voor kunnen zorgen. Of omdat het niet goed gaat tussen de ouders en het kind. Als zo'n kind dan voor een bepaalde tijd bij een ander gaat wonen, noemen we dat pleegzorg. Zo ver hoeft het gelukkig niet altijd te komen. Een 'adempauze' kan soms helpen. Bijvoorbeeld doordat het kind in het weekend, in de vakantie of een (aantal) dag(en) per week naar pleegouder toe kan. Deeltijdpleegzorg wordt ook ingezet voor kinderen die op leefgroepen wonen, zodat zij af en toe een gezinssituatie meemaken. Ook kinderen die in een gezinshuis of bij pleegouders wonen, gaan soms naar andere pleegouders. Zodat hun gezinshuisouders of pleegouders even ontlast worden.

Voorbeelden van deeltijdpleegzorg

Bij deeltijdpleegzorg zijn verschillende variaties mogelijk, soms ook in combinatie, zoals:

- een aantal uren of dagdelen per week;
- meerdere dagen per week;
- een of meer weekeinden per maand;
- (delen van) vakanties.

Inhoudsopgave

Een steuntje in de rug	4
Kunt u iets betekenen voor het kind van een ander?	6
Wat betekent deeltijdpleegzorg voor u en uw gezin?	8
Ouders van het pleegkind	9
Om welke kinderen gaat het?	10
Hoe wordt u pleegouder?	12
U staat er niet alleen voor	14
2 Meer weten?	16

Moeten we speciale dingen doen met het pleegkind?

Voor kinderen die af en toe naar een pleeggezin gaan, is het heel fijn als ze gewoon mee kunnen draaien in een gezin. Een spelletje doen, een boswandeling maken of met z'n allen boodschappen doen. Rust en een stabiele plek zijn belangrijk.

Over de brochure

U denkt erover na om af en toe een kind van een ander op te vangen. Deze brochure gaat over deeltijdpleegzorg. Over de kinderen die deze vorm van pleegzorg nodig hebben en over hun ouders.

U leest hoe u pleegouder kunt worden, wat het voor u en andere gezinsleden betekent om een pleegkind in huis te nemen en hoe de pleegzorg geregeld is.

Pleegkind Wilco (13): “Thuis zijn er bijna geen regels”

Thuis bij mijn moeder mag ik eigenlijk bijna alles. Het gebeurt niet vaak dat ze iets niet goed vindt. In het pleeggezin waar ik om het weekend heen ga, is dat wel anders. Ik moet van tevoren afspreken hoe laat ik thuiskom en ze hebben allerlei regels. Ik mag niet van tafel voordat iedereen klaar is met eten en ik moet helpen met de afwas. Thuis doet m'n moeder dat altijd. Ik had best wel vlug door hoe het werkt in het pleeggezin. Ik vind het eigenlijk wel leuk dat niet iedereen meteen

weg loopt zodra zijn bord leeg is. Het is best gezellig om samen te eten. Soms loop ik nog wel eens zomaar de deur uit zonder iets te zeggen. Mijn pleegvader heeft uitgelegd dat ze zich dan zorgen om me maken. Ik probeer hier wel rekening mee te houden.

Een steuntje in de rug

Niet meer bij je ouders wonen is zeer ingrijpend voor een kind. Daarom blijft thuis wonen de eerste keuze. Helaas is dat niet altijd mogelijk. Deeltijdpleegzorg geeft een gezin net dat steuntje in de rug waardoor het kind wél thuis kan blijven wonen. De ouders worden ontlast. Dat kan hen ruimte geven waardoor een uithuisplaatsing kan worden voorkomen.

Daarnaast missen kinderen die in een behandel- of leefgroep wonen een gewone gezinssituatie. Voor hen is het goed om zo nu en dan mee te kunnen draaien in een gezin. Voor een kind gaat het vooral om de gewone dingen. Samen aan tafel eten, lekker naar de speeltuin of spelletjes doen.

Groepsleider Tim over Salima: “Ze kan het goed met haar pleeggezin vinden”

Salima woont nu ruim twee jaar bij ons op de groep. Veel kinderen kunnen in het weekend naar hun ouders of naar een oom of tante. Salima niet. Haar moeder is voor langere tijd opgenomen op een psychiatrische afdeling. Wij vinden het belangrijk dat een kind ook de normale gezinssituatie meemaakt. Voor wie nooit in een gezin heeft gewoond, is het namelijk moeilijk om later zelf een ouderrol te vervullen. Het weekendpleeggezin van Salima heeft drie

kinderen. Hier ervaart Salima hoe het er in een gezin aan toe gaat. Wat de regels zijn, hoe ouders en kinderen met elkaar omgaan. Dat is natuurlijk toch een ander contact dan de band tussen groepsleiders en kinderen. Het doet Salima echt goed om regelmatig een weekend weg te zijn uit het kinderkuis.

Wat voor kinderen zijn pleegkinderen?

Ieder pleegkind heeft zijn of haar eigen levensverhaal. En die verhalen zijn heel verschillend. Pleegkinderen hebben over het algemeen veel meegemaakt. Dat is soms te merken in hun gedrag. Het is daarom belangrijk dat u een stabiele en veilige leefomgeving kunt bieden, zodat het kind zich zo veilig en beschermd mogelijk voelt.

Kunt u iets betekenen voor het kind van een ander?

Iedereen gunt een kind een onbezorgde jeugd. Gelukkig zijn veel mensen bereid om iets voor een kind van een ander te betekenen.

Niet iedereen wil of kan fulltime pleegouder zijn. Bijvoorbeeld vanwege een baan of de eigen gezinssituatie. Deeltijdpleegzorg is dan een prima manier om een kind te helpen.

En er zijn ook veel gezinnen die door deeltijdpleegzorg goed geholpen en ontlast worden.

Sommige pleegouders beginnen aan deeltijdpleegzorg om ervaring op te doen hoe het is om een kind van een ander op te vangen. Om te kijken of pleegzorg in hun gezin past en hoe de eigen kinderen erop reageren. Deeltijdpleegzorg kan dan een opstap zijn naar meer intensieve vormen van pleegzorg. Maar dat hoeft natuurlijk niet.

Pleegmoeder Sandra over weekendpleegzorg: “Ondanks mijn fulltime baan kan ik toch een kind opvangen”

Ik heb geen partner en geen kinderen. In de krant las ik iets over pleegzorg. Ik had er nog nooit over nagedacht. Ik ben toen naar een informatieavond gegaan. Daar bleek dat je ook een pleegkind kunt opvangen als je fulltime werkt. Ik heb een leuke baan als secretaresse en eigenlijk alleen in het weekend tijd om iets voor een kind te betekenen. Sinds twee jaar komt Skip één keer in de vier weken een weekend bij me. Hij is vijf en zijn ouders hebben zeven kinderen. Ze kunnen niet iedereen constant

aandacht geven. Voor Skip is het heerlijk dat ik alle tijd voor hem heb. Hij loopt motorisch wat achter in zijn ontwikkeling dus vaak knutsel ik met hem zodat hij daarin gestimuleerd wordt. Met zijn broertjes en zusjes lukt dat thuis niet. Als hij iets gemaakt heeft is hij zo trots! Zelf vind ik het heel leuk om te zien hoe hij verandert. In het begin kwam hier een verlegen jongetje binnen. Inmiddels is hij helemaal gewend en krijg ik een knuffel als hij op zondag weer naar huis gaat.

Kan een pleegkind mee op vakantie?

Voor de meeste pleegkinderen is het prettig om gewoon thuis te zijn in het pleeggezin. Het is voor het kind al spannend genoeg om in een vreemde omgeving te zijn. Vangt u het kind al langere tijd op regelmatige basis op? Overleg dan met de ouders en de pleegzorgbegeleider of vakantie een goed idee is.

Wat betekent deeltijdpleegzorg voor u en uw gezin?

Deeltijdpleegzorg is doorgaans minder intensief en ingrijpend dan andere vormen van pleegzorg. Dat betekent echter niet dat er voor u niets verandert. U bouwt een band op met het kind dat regelmatig bij u thuis komt. Het kind zal zich steeds meer thuis gaan voelen in uw gezin. Dat geeft voldoening. Het komt voor dat er ervaringen en achtergronden aan het licht komen waar u van tevoren geen rekening mee heeft gehouden. Uiteraard staat u er niet alleen voor. Uw pleegzorgbegeleider kan u met raad en daad bijstaan.

De komst van een pleegkind laat uw eigen kinderen beseffen dat niet alle kinderen het makkelijk hebben. En het kan betekenen dat ze er een speelkameraadje bij krijgen. Maar er kunnen ook minder leuke kanten aan zitten. Pleegkinderen kunnen soms anders reageren op situaties dan uw gezin gewend is. Dat kan voor uw kinderen wennen zijn.

De huisregels die bij u thuis gelden, gelden ook voor het pleegkind. Aan tafel blijven tot iedereen uitgegeten is, op tijd naar bed, naar welke tv-programma's wel of juist niet gekeken wordt, daar hoeft u in principe niets aan te veranderen.

Pleegmoeder Esther: “Het contact met Maaïke's moeder gaat steeds beter”

8

Maaïke's moeder kon de zorg voor haar dochter moeilijk aan. Ze heeft veel meegemaakt en had ruimte voor zichzelf nodig. Gelukkig hebben we samen met de pleegzorgbegeleider goede afspraken kunnen maken over wanneer Maaïke bij ons is. In het begin ging dat allemaal niet zo makkelijk. Ik denk dat haar moeder ons toch als een bedreiging zag. Bang dat wij Maaïke uiteindelijk misschien wel veel vaker bij ons wilden hebben dan de vaste woens-

Ouders van het pleegkind

Als het kind thuis woont, heeft u ook contact met de ouders. U maakt afspraken over wie het kind ophaalt en weer wegbrengt. Of er tussendoor misschien nog een keer naar huis gebeld of geappt wordt. Voor het kind is het belangrijk te merken dat ouders en pleegouders elkaar accepteren. Soms brengt u het kind terug naar een thuissituatie die niet optimaal is. Dat is niet altijd makkelijk.

Voor de ouders is het soms moeilijk te accepteren dat ze hulp nodig hebben. Het kan bedreigend zijn te merken dat het kind graag naar het pleeggezin gaat. Tijdens de voorbereiding op het pleegouderschap wordt uitgebreid aandacht besteed aan het contact met ouders. En uiteraard ondersteunt de pleezorgbegeleider u hier ook in.

dagmiddag. Tegelijkertijd had ze gewoon die rust nodig en dat zag ze zelf ook wel. De pleegzorgbegeleider heeft ons gevraagd met elkaar om de tafel te gaan zitten en toen hebben we er over gepraat. Sindsdien gaat het heel goed. Laatst nam ze zelfs een bloemetje voor ons mee als dank voor de goede zorgen.

Wat voor kind krijg ik in huis?

Samen met u bekijken we wat de mogelijkheden binnen uw gezin zijn. Bijvoorbeeld qua ruimte en wat voor type kind bij u past. U kunt zelf aangeven of u aan een jongen of meisje denkt en of u een voorkeur voor een bepaalde leeftijd heeft. Voor ieder kind wordt een geschikt pleeggezin gezocht. Bent u het geschikte pleeggezin voor dat kind? Dan is er een match!

Om welke kinderen gaat het?

Deeltijdpleegzorg is er voor kinderen en jongeren van 0 tot 21 jaar. Pleegzorg kan starten voor minderjarigen tot 18 jaar. De meeste kinderen die gebruik maken van deze vorm van pleegzorg zijn in de basisschoolleeftijd. Het zijn meisjes of jongens die in Nederland wonen, van Nederlandse afkomst of met een andere culturele achtergrond. Soms gaat het om broertjes of zusjes die samen naar een weekend-/vakantiegezin willen.

Er zijn verschillende situaties waarvoor deeltijdpleegzorg een goede oplossing biedt. Soms is de opvoeding voor de ouders erg zwaar, omdat ze zelf persoonlijke of psychische problemen hebben. Het komt ook voor dat een kind extra zorg en aandacht van de ouders vraagt, bijvoorbeeld door gedragsproblemen, ADHD, een ontwikkelingsstoornis of een beperking. Door deeltijdpleegzorg worden de ouders ontlast en kan een definitieve uithuisplaatsing worden voorkomen. Niet alle kinderen die in een leefgroep wonen, hebben familie waar ze in het weekend of in de vakantie naartoe kunnen. Toch is het voor kinderen fijn om naast het leven in een groep ook mee te draaien in een gezin.

Tot slot kan ook de zorg voor een pleegkind voor pleegouders heel intensief zijn. Dan is het voor het pleeggezin prettig als het kind zo nu en dan een weekend of een weekje in de vakantie naar andere pleegouders toe kan gaan.

Elvira, de moeder van Raoul (8): “Het is geweldig om de zorg voor onze gehandicapte zoon af en toe te kunnen delen”

10

Raoul gaat sinds een half jaar twee weekenden in de maand naar een pleeggezin. Omdat hij gehandicapt is, vraagt hij heel veel zorg. We helpen hem met aankleden, eten en eigenlijk alles wat hij doet. Dat betekent dat er niet altijd ruimte is om samen met de andere kinderen iets te doen. Als Raoul in het pleeggezin is, krijgen ze even alle aandacht. Voor hen is dat echt genieten. Voor Raoul is het heerlijk om af en toe in een andere omgeving

Speciale aandacht voor kinderen met een beperking

Een kind met een beperking vraagt meestal meer verzorging en aandacht van de ouders. Bij een beperking kunt u denken aan: lichamelijke beperkingen, bijvoorbeeld een spastisch kind, een verstandelijke beperking of autisme.

Voor sommige ouders is die zorg erg zwaar. Of de andere kinderen in het gezin krijgen minder aandacht. Voor deze gezinnen kan deeltijdpleegzorg ingezet worden om het gezin zo nu en dan te ontlasten.

te zijn. Het pleeggezin is vreselijk lief voor hem en hij gaat er graag naar toe.

Kunnen we vooraf kennis maken met het pleegkind?

Bij deeltijdpleegzorg wordt bijna altijd van tevoren een kennismaking georganiseerd. Er zijn situaties waarin een kennismaking niet mogelijk is. Bijvoorbeeld wanneer voor een pleegkind vlak voor de vakantie nog pleegzorg aangevraagd wordt.

Hoe wordt u pleegouder?

Als u belangstelling heeft voor het pleegouderschap, is een eerste stap het aanvragen van een informatiepakket. Vervolgens kunt u een informatieavond bezoeken. Deze avonden worden regelmatig georganiseerd in uw eigen regio. Op basis van deze informatie kunt u afwegen of u zich aan wilt melden als aspirant-pleegouder.

Bij aanmelding worden de volgende criteria getoetst:

- u bent minimaal 21 jaar;
- u krijgt een verklaring van geen bezwaar van de Raad voor de Kinderbescherming (op basis van justitiële documentatie, een uitgebreide verklaring omtrent gedrag);
- u heeft een stabiele leefsituatie.

Wat betreft de samenstelling van uw gezin zijn er geen voorwaarden. U kunt gehuwd of alleenstaand zijn, wel of geen kinderen hebben. Wel van belang is dat u een kind structuur, warmte en veiligheid kunt bieden. En dat u tijd en ruimte heeft om voor een pleegkind te zorgen. Deeltijd-pleegzorg is een vorm van pleegzorg die bijvoorbeeld goed te combineren is met een baan.

Nadat de algemene criteria getoetst zijn, kunt u deelnemen aan een voorbereidings- en selectieprogramma. Kijk voor meer informatie over de voorbereidingstraining en selectie op pleegzorg.nl/zo-wordt-pleegouder/.

Marlies (15) over haar pleegzusje: “Ik moet altijd even wennen als Simone weer weggaat”

12

Iedere zomer komt Simone in de vakantie twee weken logeren. Eigenlijk zijn we dan altijd thuis. Daarvoor of daarna gaan we zelf op vakantie met mijn ouders en mijn broer en zus. Simone is tien en vindt het geweldig dat iedereen hier ouder is dan zij. Er is altijd wel iemand die zin heeft om een spelletje met haar te doen of met haar naar het strand te gaan. Voordat mijn ouders aan vakantiepleegzorg begonnen hebben ze het eerst met ons overlegd. Mijn

broer en zus en ik hebben erover nagedacht en het leek ons wel wat. Zelf hebben we het eigenlijk hartstikke goed met zijn vijven. Ik stond er niet echt bij stil dat niet iedereen dat geluk heeft. Simone woont in een pleeggezin en het is voor hen ook belangrijk om soms iets met alleen hun eigen kinderen te doen. Dat kan in die twee weken dat Simone bij ons is. Als ze na twee weken weer naar het pleeggezin teruggaat, moet ik altijd wel even slikken.

Kan ik pleegouder worden als ik zelf geen kinderen heb?

Kinderen hebben is geen vereiste om pleegouder te worden. Voor sommige pleegkinderen is het goed om in een gezin met kinderen te komen. Anderen hebben behoefte aan veel aandacht en sturing. Voor hen kan het een voordeel zijn dat u geen kinderen hebt. In de opvoeding wordt u gesteund door uw pleegzorgbegeleider.

U staat er niet alleen voor

Als pleegouder wordt u zo goed mogelijk voorbereid op de komst van een pleegkind. Wanneer bij een pleegzorgorganisatie een pleegkind wordt aangemeld dat in uw gezinssituatie lijkt te passen, wordt u (telefonisch) op de hoogte gebracht. Hoe de kennismakingsprocedure geregeld wordt, is afhankelijk van de achtergrond, de leeftijd en de leefsituatie van het kind. Wanneer de kennismaking van beide kanten positief verloopt, worden er afspraken gemaakt. Dan komen zaken aan de orde als hoe vaak en hoeveel dagen een kind komt, wie het kind brengt en haalt, hoe de contacten met de ouders verlopen, de begeleiding en de evaluatie van de plaatsing.

Verder worden de zakelijke aspecten geregeld, zoals de onkostenvergoeding. De onkostenvergoeding, pleegvergoeding genoemd, is een dagvergoeding. De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van de leeftijd van het pleegkind. Alle afspraken worden vastgelegd in een pleegcontract.

Als pleegzorg nodig is, is er iets ernstigs aan de hand. Een plaatsing in een pleeggezin gebeurt altijd op basis van een verwijzing van de gemeente. Ook voor de ouders van het pleegkind wordt begeleiding geregeld. Als u vragen heeft, tegen problemen aanloopt of praktische zaken wilt bespreken, dan kunt u een beroep doen op uw pleegzorgbegeleider. Deze begeleider komt ook geregeld bij u langs om samen met u te kijken hoe de opvang van het kind verloopt. De ouders van het pleegkind worden begeleid door de verwijzer, een jeugdbeschermer of door gespecialiseerde hulpverleners.

De vader van Youssef: “Ik moest wel even aan het idee van pleegzorg wennen”

14

Youssef woont bij mij. Sinds ik gescheiden ben is het soms lastig om hem in de hand te houden. Het is natuurlijk ook niet niks voor zo'n jochie. Zijn moeder is verslaafd en weggegaan toen hij vijf was. Inmiddels is hij zeven en zit hij in groep vier. Het gaat niet altijd even makkelijk op school. Toen de maatschappelijk werkster voorstelde om weekendpleegzorg voor Youssef aan te vragen, moest ik wel even aan het idee wennen. Waarom moet hij weg? Doe ik het niet

Bijeenkomsten voor pleegouders

De pleegzorgorganisaties bieden diverse activiteiten aan. Bijvoorbeeld gratis cursussen over onderwerpen als hechting, pubers en rechten en plichten.

goed in mijn eentje? Willen die mensen straks de hele week voor Youssef zorgen? Inmiddels gaat Youssef één keer in de twee weken naar een pleeggezin. Eigenlijk gaat het sindsdien met ons allebei beter. Omdat ik er altijd alleen voor sta, is het fijn om af en een weekendje voor mezelf te hebben. Het pleeggezin zorgt fantastisch voor hem en hij heeft daar een 'broertje'. Thuis is hij enig kind. Na zo'n weekend zijn we allebei wel weer heel blij om elkaar te zien.

Moet een pleegkind een eigen kamer hebben?

Een aparte slaapkamer is op zich geen absolute noodzaak. Maar een kind heeft ruimte nodig om zichzelf te kunnen zijn en om zich af en toe te kunnen afzonderen. Daarom hebben we een voorkeur voor pleegouders die een pleegkind een eigen kamer kunnen bieden.

Meer weten?

De Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen is een plaats voor pleeggezinnen: een plaats waar kennis, ervaring en inspiratie rondom pleeggezinnen wordt samengebracht. Samen zorgen we ervoor dat pleeggezinnen kunnen doen waar zij goed in zijn: een fijne plek bieden waar kinderen zich kunnen ontwikkelen. De NVP vereenvoudigt het complexe pleegzorgsysteem door op te komen voor de belangen van pleeggezinnen bij politici, beleidsmakers en organisaties. Ook bieden we hulp en advies in onze pleegzorg-helppdesk. We maken ontmoetingen tussen pleeggezinnen mogelijk voor onderlinge uitwisseling, herkenning en ondersteuning. Kijk voor meer informatie op www.denvp.nl.

BIJ ONS is een onafhankelijk tijdschrift voor pleeggezinnen en gezinshuizen. Het biedt (aanstaande) pleegouders en gezinshuisouders ervaringsverhalen, ondersteuning en deskundigheidsbevordering. Het tijdschrift wordt gemaakt door mensen die zelf betrokken zijn bij de zorg voor kinderen die (tijdelijk) niet bij hun ouders kunnen opgroeien. BIJ ONS verschijnt in één pakket met de WAT?!, hét tijdschrift voor en door jongeren met een ander thuis. Beide tijdschriften komen jaarlijks vier keer op papier en twee keer online uit. Kijk voor meer informatie op www.bijonspleegzorg.nl.

De WAT?! - Wonen met een Ander Thuis - is hét blad voor en door jongeren in pleeggezinnen en gezinshuizen. Het is een ervaringstijdschrift, met als doel herkenning, erkenning en lotgenotencontact. De inhoud wordt bepaald en samengesteld door een jongerenredactie, onder begeleiding van een (volwassen) hoofdredacteur. De redactie put uit eigen ervaringen bij het vaststellen van de onderwerpen. De artikelen gaan over (actuele) onderwerpen die de jongeren raken of waarover ze meer willen weten. Daartoe houden de jongeren interviews en schrijven ze ook zelf korte bijdragen. Kijk voor meer informatie op www.watkrant.nl.

Pleegzorg Nederland is een samenwerkingsverband van 28 (regionale) pleegzorgorganisaties. Kijk voor meer informatie op www.pleegzorg.nl of mail naar: info@pleegzorg.nl.

Deeltijdpleegzorg is een van de vormen van pleegzorg. Andere vormen zijn kortdurende pleegzorg, langdurige pleegzorg en netwerkpleegzorg. Kijk voor meer informatie hierover op www.pleegzorg.nl.

Dit is een uitgave van pleegzorg Nederland, herziene druk 2018.

De informatie in deze brochure is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Aan de informatie in deze brochure kunnen echter geen rechten worden ontleend.

Er bestaat geen relatie tussen de personen op de foto's en de inhoud van deze brochure.